

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 2. maja 1908.

Štev. 18.

Jezikovni boj na Češkem in Slovenskem.

Čehi kot čil narod se krepko potegujejo za pravice svojega jezika in stoje v jezikovnem vprašanju na drugem stališču nego Slovenci. Mi smo ponižni in zahtevamo samo, da pride za nas v veljavo § 19 državnega temeljnega zakona v čisto slovenskih ali jezikovno mešanih krajih in pri oblastih, v kojih področje spadajo tudi slovenski kraji. Slovencem še ni nikdar prišlo na misel zahtevati v popolnoma nemškem kraju z Nemci enake jezikovne pravice, dasi bi bili po strogem izvrševanju navedenega § 19 v to tudi opravičeni. Čehi pa stoje na stališču, da je cela Češka v resnici češka kraljevina, nemške Češke ne poznajo. V to so tudi po zgodovini opravičeni, zakaj češki jezik je imel po celem Češkem vedno več veljave nego nemški in je slednjega uvedla na Češko le avstrijska vlada. Češke zahteve so torej povsem opravičene, dasiravno so za Slovence nekaj tujega in jih pobijajo vsi Nemci brez izjeme, liberalci kakor krščanski socialci, ki sodijo vse iz sedanjega položaja v Avstriji, premalo pa upoštevajo češko zgodovino.

Zvesti svojemu načelu vlagajo tudi pri sodiščih v nemških krajih češke tožbe. Jezikovni spor med Nemci in Čehi se je silno poostril, tako da je bil pravosodni minister primoran dati dopust predsedniku praškega višjega deželnega sodišča, dr. Wesselyju, ker je izdal za Nemce ugodne odloke v jezikovnem prepiru.

Praški župan dr. Groš je vložil pritožbo na praško višje deželno sodišče, ker je odklonilo okrajno sodišče v Karlovih varih neko češko tožbo. Višje deželno sodišče, ki je vodi sedaj dr. Rineš, je ukazalo, da se mora rešiti tožba češko.

Podobne so jezikovne razmere na poštah. Nemški poslanci so zavoljo tega razburjeni. Dr. Stranaky, ponemčen Čeh, je govoril zadnje nedelje na nekem shodu zelo razburljivo in je dejal, da je potrpežljivost nemških poslancev pri kraju, in da bodo prihodnji dnevi v državni zbornici pokazali, da nemški poslanci ne bodo več gro-

zili, ampak delali. „Niti eno uro se ne sme v parlamentu obravnavati,“ je dejal, „dokler ne dobe Nemci zadoščenja za to ponižanje.“ V resnici tako razburjenje Nemcem prav nič ne pristoja; saj postopajo oni proti Slovencem še vse drugače. Slovensko-nemški jezikovni spor rešuje na Koroškem — nemška ulica.

Pri deželnem in okrajnem sodišču v Celovcu odklanjajo slovenske vloge. Zadnja trohica pravic, ki jih je še užival slovenski jezik pri koroških sodiščih, se nam najsedaj vzame. Beležiti imamo zopet nov slučaj. Deželno sodišče je zavrnilo slovenski tožbeni odgovor in zahtevalo tekom 14 dni nemškega. Deželno sodišče se je torej uklonilo načelništvu koroškega nemškega ljudskega društva, ki je protestiralo proti slovenskim vlogam, in protestna zborovanja nemških nacionalcev, ki so jih napovedale „Freie Stimmen“, so sedaj nepotrebna. Človek bi mislil, da se bomo zedinili Slovenci vsaj v takih-le slučajih, ki slovensko javnost naravnost izzivajo. Vse češke stranke in češki listi so v jezikovnem boju edini in napovedujejo vladi boj. Slovenska javnost pa o naših slučajih niti ne sanja. Listi, ki hočejo imeti narodnost v zakupu in ki dolže druge slovenske stranke narodnega izdajalstva, niso nečutenih krivic, ki se nam gode pri sodiščih, niti omenili. Še „domači“ „Korošec“ ni zapisal o tej zadevi niti besedice. V velikonočni št. smo z ozirom na solidarnost izvenkoroških Nemcev s koroškimi nacionalci pozvali slovenske stranke, da se tudi ona zdramijo in proti takemu nečutenemu izzivanju in na nedvoumen, viden način pred vso avstrijsko javnostjo pokažejo svojo solidarnost s koroškimi Slovenci. Nobena stranka se dosedaj še ni odzvala. Upamo pa, da bodo to storile po svojih državnoborskih poslancih v zbornici. Zatržno upamo, da bodo vse slovenske stranke storile svojo narodno dolžnost.

Predzadnji jezikovni škandal pri celovškem okrajnem sodišču je našel vsaj pri nekaterih kranjskih in goriških listih odmev.

Skrajna potreba je, da se vzdigne ves slovenski rod in začne v jezikovnem vprašanju nastopati isto pot složnosti, kakor Čehi in Nemci!

Jezikovni škandali se nadaljujejo.

Nestrpnost naših od nemškonacionalnega duha prešinjanih sodišč se nadaljuje in poglablja. 24. t. m. je deželno sodišče v Celovcu slovensko vlogo o pravdi med dvema Slovencema raditega zavrglo, ker toženec stanuje v takozvanem nemškem delu dežele. Kakor da bi deželno sodišče ne bilo za celo deželo eno in isto! Sedaj torej ni več merodajno sodišče kot tako, kakor je bilo dosihmal, merodajno in v navadi in kakor izrecno predpisujejo tudi jezikovne naredbe. Treba bo najbrezobzirnejšega postopanja, da se napravi vsaj malo reda na Koroškem. Z deželnim sodiščem bo treba resno govoriti — saj justični minister menda nadzorovalne pravice nima, razven samo zoper slovenske sodnike!

Kmetijski zimski tečaj v Velikovcu.

Za kmetisko stanovsko izobrazbo se na Koroškem silno slabo skrbi. Zlasti nas Slovence deželni odbor koroški popolnoma zanemara. Če pa že sploh kaj stori, pa ima zraven vedno postranske politične namene. Tako je tudi v velikovškem kmetijskim zimskim tečajem.

Oglejmo si to stvar malo od bliže. Letos se je vršil ta tečaj pod vodstvom znanega gosp. Vinko Šumyja v posebni hiši. Sedem mladeničev, ki so pohajali to šolo, je dobilo štipendije. Vseh učencev je bilo izprva 24. Trije pa so se pouku odpovedali, deloma zaradi bolehnosti, deloma ker niso mogli pouku slediti. Štirinajst jih je bilo v internatu, drugi so pohajali šolo od zunaj. Internat se nahaja v hiši lekarnarja Jobsta.

Pri javni skušnji 11. aprila t. l. so mladeniči splošno prav dobro odgovarjali. Izmed učencev je 12 Slovencev in 9 Nemcev iz Labudske doline. Od 7 odličnjakov je 6 Nemcev in le eden Slovenec. To je pač živa govorica, da je ta šola le za Nemce, ne pa tudi za Slovence. Slovenci niso toliko zmožni, da bi mogli slediti nemškim predavanjam in to v predmetih, ki niso ravno lahki. Zato niso dovršili tečaja z odličnim uspehom,

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Piše Jurij Trunk.

Morija. — Pri konzulu.

„Mafiš bakšiš, mafiš paradiš,“ je poudarjal šeh, ki je nama razkladal znamenitosti. Po našem bi rekli: „Denar ni samo sveta, ampak tudi nebes vladar.“

Ko je zažvenketala turška kronica na zelenem mramorju, se nasmehne šeh in zatrjuje: „Ajva paradiž, ajva paradiž“ — da, da, raj, raj . . . Ali bo kaj pomagalo, ne vem. V krščanski raj menda ne bo tako lahka pot, kakor v mohamedanski.

Kazal se mi je las iz Mohamedove brade, tudi sledovi prstov nadangelja Gabrijele v skali, katera je hotela iti za Mohamedom, ko je šel v nebesa; Gabriel jo je zadržal in sedaj se vidijo sledovi njegovih prstov.

Sredi lepe mošeje je namreč s pozlačeno ograjo obdana gola skala, iz katere je po mohamedanskem mnenju njih prerok šel v nebesa. Ta skala je zato pri muslimih v največji časti. Pravijo in verujejo, da visi prosto v zraku, a samo radi nevernikov se dotika tal. Pod skalo je votlina: „Častitljivo votlino“ jo imenujejo. V stenah so lopi, kjer so bojda molili Salomon, David in Mohamed. Tukaj moliti je posebno za-

služno in postane moslim po taki molitvi čist kot otrok po krstu.

V kotu je vtis v skalo kakor od glave. Pravijo, da je tu zaznamovano, kako velik je bil Mohamed. Tudi jaz stopim pod skalo. Dotaknem se z glavo vtisa v skalo, kakor bi bil napravljen nalašč za mene. Moja „dolgost“ se je popolnoma strinjala z Mohamedovo. Šeh me je pogledal od pete do glave. Mislil sem si: Dolg si že kakor prerok Mohamed, a do pravega preroka ti manjka še marsikaj!

Skozi to votlino je brzkone tekla kri zaklane živine pri klavnih daritvah, ker nad to skalo je stal žgavni oltar v templju.

Ogledali smo še druge znamenitosti na tem prostoru. Noben pravoverni žid ne stopi na prostor iz samega strahu, da bi ne stopil na kraj, kjer je nekaj stala skrinja zaveze. Vkljub znamenitim stavbam se mi je zdelo, da odmeva od vseh prostorov strašen glas: „Vaša hiša bo vam ostala opustošena!“

Šli smo še k skali na severnem kraju, kamor je pred množico moral bežati apostol Pavel. Nato sta se vojak in Ali še malo sprla, ker je dal kavas vojaku menda premalo bakšiša. Ali je dobro poznal ptiča in vedel, da Turek nikoli ne reče — dosti. Ni mu primaknil nič in Kurda pustil oditi. Popoldne pa je prišel vojak sam v gostišče po bakšiš. Kakor skoraj vsi na jutrovem, mislil si je pač tudi on: Poskusimo, ako nič ne izda, nič ne de. In tokrat ni izdalo nič, ker Ali je bil trd ko kamen.

Tako je končal obisk gore Morije, tega tako znamenitega kraja. Tokrat ni bilo ne kamenja,

ne zaušnic — pač pa so bakšiš-lovci ustrelili v mojo mošnjo prav veliko luknjo.

Ker je še preostajalo časa, sva se peljala z dr. Ehrlichom k avstrijskemu konzulu. Na tujem človek ne veš, kaj vse se ti more pripetiti, dobro je, da oblasti vedo za svoje podanike. V to svrhu se je treba pri konzulih oglasiti ali vsaj se predstaviti.

Jeruzalemski konzuli tujih držav imajo svoje vile na severni strani mesta med lepimi vrtovi. Vitez Zefarovič je sicer Madjar, a blaga duša, kakor tudi njegova soproga. Sprejel je naju prav slovesno. Drugi dan mi je v gostišču obisk vrnil. Ker je dober fotograf, sem ga naprosil za nekaj podob, katere mi je radovoljno obljubil, ako bi jih potreboval v kakem opisu.

Ta dan je bila v Jeruzalemu huda vročina, veter je gonil po cestah trume belega prahu, da so od potu in prahu žgale oči. Prijetnosti v Jeruzalem in sploh na jutrovo ne smeš iti iskati.

Betlehem.

Popoldne sva se peljala v Betlehem. Hud veter je naju malo motil, za vročino se jaz nisem dosti zmenil, drugače pa je bil ta izlet izmed najlepših.

Tja grede sva se oglasila v Tantarju, kjer so usmiljeni bratje; našla sva tam skoraj same znance, tudi enega štajarskega Slovenca, enega, br. Primitiva, so pa ravno v nedeljo prej pokopali. V Betlehemu se mi je zdelo, kakor bi bil doma; prebivalci so večinoma katoličani, pošteni ljudje. Z nekaterimi sem se seznanil že prej na ladji, ko sem se vozil iz Haife v Jafu.

dočim so bili uspehi nemških učencev mnogo boljši. Vprašamo pa slavni deželni odbor: Kaj pa imajo nemški Labudčanje opraviti s Slovenci? Naj se jim ustanovi posebna nemška kmetijska šola doma v Labudski dolini. Noben Slovenec ne bo silil tja. Velikovska kmetijska šola pa naj bo za Slovence s slovenskim učnim jezikom, da bo vsakemu slovenskemu fantu pristopna. Tri take zimske kmetijske šole, če jih sploh smemo tako imenovati, so na Koroškem, slovenska pa ni nobena. Slovenci zahtevamo svojo v Velikovu; saj je vodja te šole, g. Šumy, plačan za Slovence, ne pa za Labudčane. Če bodo za ta zimski tečaj nastavljeni slovenski učitelji, ne pa nemški, na pr. kak Hornbogner, ki v njej dela politiko, potem bodo naše tožbe o strankarskem postopanju učiteljev in deželne odbora prenehale. Škandal imenujemo dejstvo, da koroški Nemci slovenskemu kmetu ničesar ne dajo, česar si ta ne izsili, če ravno bi mu šlo po državnih in deželnih zakonih.

Vabilo

na

shod

katol.-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 10. majnika, ob 2. uri popoldne

v Vogrčah

na dvorišču gostilne pri Škofu.

Govorita g. državni poslanec Grafenauer in g. dr. Brejc. Pridite v ogromnem številu!

Odbor.

Koroške novice.

Celovec. (Popravilo.) Pri glavni mestni fari sv. Ilja se popravlja cerkvena streha. V kratkem se bo popravil tudi tlak.

Celovec. (Razpisano) je na tukajšnjem c. kr. učiteljsku do 15. majnika mesto vadniškega učitelja.

Celovec. (Celovške lekarnе) bodo odprte ob nedeljah od 1. majnika t. l. naprej od 1. ure pop. do 7. ure v ponedeljek zjutraj po sledečem redu: 1. Lekarna Birnbacher na Kardinalskem trgu 9, 2. lekarna Egger v Kolodvorski ulici 3, 3. deželna lekarna na Starem trgu 32, 4. lekarna Jožefa Pichler, Novi trg 9.

Celovec. (Poglavje za „fortšritlarje“!) Kakor se nahaja med pšenico tudi ljulika, tako najdemo pomešanih med našim dobrosrčnim, idealnim, poštenim slovenskim ljudstvom precej kukavičnih jaje v obliki liberalnih (ali pd. protiverskih in protinarodnih) mogočnejev, ki vidijo vse zlato edino v naukih tega lepega imena „Bauern-Zeitung“ nevrednem, obrekovalnem listu.

Ženske so prave Marije; svetovno znana je njih čednost. V cerkvi sv. Katarine, ki je farna cerkev katoličanov, so se ravno pripravljali na praznik presv. Rešnjega Telesa. Kako so se dekletom veselja lesketale njih žametne, velike oči! Kako urno so pletle spretne roke vence nebeškemu ženinu v kinč. Takega zanimanja za lepoto božje hiše nisem zlahka kje našel.

Ta katoliška farna cerkev je jako čedna in se ne da v tem oziru primerjati s cerkvijo rojstva. Vedni preprič zabranjuje tudi tukaj, kakor pri božjem grobu, pravo skrb. Katoličanom se poprave ne dovolijo, če pa Grk danes kaj prenovi, pa pravi jutri, da je to že njegovo. Noč in dan stoje trije turški vojaki na straži, ne radi časti, kakor pri nas na Veliko soboto, ampak, ker tako zahtevajo razmere.

Ob votlini, kjer je bil Zveličar rojen, sem bil globoko ginjen; nehote padeč na kolena.

Kakor mestece samo, je tudi cela okolica nad vse prijazna, gotovo v Judeji najlepši kraj. Kakor ponujajo pri nas na romarskih potih prodajalci svoje reči, tako je tudi v Betlehemu. Vsi spomini, rožnivenci itd. ki se kupijo v Jeruzalemu ali kje drugje, so večinoma izdelani v Betlehemu, nekatere reči so res znamenite in se ž njimi trži po celem svetu. Že radi nadležnosti si moraš človek nekaj kupiti.

Na povratku sva zopet šla v Tantar, kjer smo zakrožili celo par narodnih. Spomin na domače glasove je dobre brate zelo poživil; domovina pač ostane domovina tudi na tujem. Bila je že noč, ko dospeva v gostišče.

Da pa že v njenem gnezdu v Celovcu ljudstvo ni istih misli, se mi zdi dovolj dokazano s tem, da sem naletel v neki tukajšnji, močno obiskani kavarni omenjeni list po preteku **treh dni**, odkar je izšla dotična številka — še nerazrezanega, kar je v kavarnah nekaj nezasišanega. „Fortšritlarji“ na deželi, kakšen nauki tiči za vas v tem? Ali ga pač uganete? — Pa moji predznosti, prosim, da bi oprostili!... Oglejte pa si enkrat po kavarnah „Mir“! Ves oguljen je, tako ga čitajo v „nemškem“ Celovcu.

Celovec. (Za peke in gostilničarje.) Po vseh gostilnah po celi deželi najdeš na mizi kruh, ki je že na vse zgodaj izpostavljen tobaku, solncu in včasih tudi — umazanim rokam. Ker pomeni to nevarnost za zdravje, je izdala deželna vlada celovškemu magistratu nalog, da odpravi tako zlorabo kruha; hkrati je naročila podrejenim političnim uradom, da opozorijo občinske urade na navedene nedostatke. Gostilničarjem in kavararjem pa se da prosto roko, na kak način naj to napako odpravijo. Ali se naj pokrije pecivo s steklenim poklopom ali se naj ovije s papirjem ali pa se prinese gostom le na zahtevo. Tudi na vozove, v katerih se vozi kruh odprto ali pa pokrit z zamazanimi rjuhami, se naj pazi. Cestni prah in druga nesnaga, ki pade pri odprtih vozovih na kruh, je zdravju škodljiva.

Žrelec. (Slovensko cerkveno petje) se je vpeljalo pri nas v cerkvi. Kako velika razlika je med petjem v tujem in v domačem jeziku! Vse pohvale vredni so dobro izurjeni pevci in pevke, ki so prenesli vse napade nasprotnikov, ki jih v cerkev sicer ni, imeli pa bi radi povsod, tudi pri cerkvenem petju, veliko besedo. Žrelec ni nobena nemška trdnjava, kakor so nekateri mislili do zadnjega časa. Zadnje državnozbornske volitve so pokazale resnično narodno lice naše župnije. Naš kandidat je prejel 82 glasov, nasprotni pa 52, in to v kraju, kjer imajo za enkrat v rokah vso moč politični nasprotniki. Čast za to gre pač našemu občespoštovanemu gospodu provizorju. Iskrena želja župljanov je, da bi nam bilo ohranjeno lepo slovensko petje, zlasti pa, da bi postal Žrelec samostojna župnija in prvi naš župnik — č. g. dr. Arnejc.

Medgorje. (Občinske volitve.) Dne 27. aprila t. l. je bilo v III. razredu od 225 volilcev naših 51, nasprotnih 61, v II. razredu (vseh 35) obojih po 17; v I. razr. (vseh 45) naših 9, nasprotnih 13. Vseh odbornikov je 18, naših je 6. Za danes dosti, več prihodnjic. Nekateri gg. učitelji — častni občani so dali dvojno pooblastilo...

Žihpolje. (Puščavnikovo pismo.) Preljubi gosp. urednik! Dolgo se že nisem oglasil pri „Miru“. Zlasti midva, g. urednik, se še nisva prav seznanila, ker še niste dolgo pri uredništvu, jaz pa sem nekaj let sem bolehal in samotaril. Vaši bojevitil članki v zadnjih dveh številkah pa so razburili tudi meni staro zaspano kri in me zmotili v pobožnem samotarskem premišljevanju, da sem segel po zastarelem „rešpetlinu“ in pogledal malo po Koroški. Povedati Vam pa res moram, kaj sem videl in kaj mi teži na stare dni srce. Nastavil sem „rešpetlin“ na celovško okolico, na prelepe slovenske Žihpolje. Se je spremenilo tam, res spremenilo. Vi ste v primeri z menoj še mlad in menda tega ne boste vedeli. Pa je resnica. Res, spremenilo se je. Isti hribi, iste gore, ista prelepa lega kraja; isto toplo solnce sije na golšovske gore, isti nepopisen razgled na Borovlje in Rožno dolino, le cerkev je obnovljena in nekatere hiše so se spremenile in ž njimi ljudje. Niso več isti kakor so bili pred 60 leti, ko sem bil še dijak in „ledik in fraj“. Mnoge stare slovenske hiše so postale nemške bajte. Ljudje so Slovenci, govorijo slovensko, mislijo pa tuje, delajo s tujci, volijo z našimi sovražniki in poslušajo — zapeljane. Bilo je na Veliko soboto. Videl sem na „rešpetlin“ krepke, nasajene postave slovenskih mladeničev, ko so hodili okrog ognja in nabijali možnarje; videl sem lepe obraze slovenskih mladenk, kakor sem jih čestokrat srečaval, ko sem še mladenič hodil med ljudmi. Še v cerkev sem pokukal. Kakšno ljudstvo! Objel bi ga, ko bi mogel do njega. Kako pobožno so bili zatopljeni v molitev moške stare slovenske korenine, kako zbranih misli so prebirale žene jagode rožnega venca, kako pobožna je morala biti molitev mladenk, ker sem jim bral to že z njih obrazov. Ej, kako veselo je bilo vstajenje! Pozabil sem, da nisem tam, in šele potem, ko sem z mladeniškim ognjem zapel alelujo, sem se vzdramil iz zamišljenosti in spoznal, da sem sam samcat v svojem samotarskem brlogu. Videl sem stare Slovence, ki pa vendar niso več takšni, kakor so bili stari Žihpolčanje. Vse zunanje lice na Žihpoljah se mi je videlo tuje, nemško. Razločno sem bral tuje napise — med starimi Slovenci. Pokukam v gostilno. Vse tuje. Začel sem že res dvomiti, ali gledam na starodavne Žihpolje ali pa tja nekam na Prusko. Dva mlada moža-

karja sta sedela v kotu in se pogovarjala. Enemu ni šlo v glavo, kar je pridigoval pri nekem ženitovanju slovenski Nemec, žihpoljski župan, imenovan pri ljudeh „purgarmajster“. Pridigoval je bojda nemški župan, že od rojstva sem slovenskih kosti, da morajo vsi držati z nemškimi liberalci in Bog ne daj ubogati kakega slovenskega duhovna, zakaj ti bi radi pripravili slovenske kmete do tega, da bi morali zopet plačevati desetino in delati tlako. „Saj je pa tudi res“, se je oglasil drug možakar, „bo že tako. Naš purgarmajster“ so prav pameten, pa vse vejo. Saj so nam tudi rekli, da so cerkve preveč bogate, da je to za pavre slabo. Zakaj imajo cerkve denar? Naj bi ga dale raje nam pavrom.“ Pa je potegnil mož iz frakelja in napravil pošten, dolg požirek. Slaba volja se me je polastila. Takole dobro ljudstvo pa veruje take neslanosti, naravnost smešnosti. Da bi naj kmetje delali kakemu kaplanu tlako in mu dajali desetino vseh pridelkov! No, kaj takega se more poroditi le v butici „slovenskega Nemca“. Prav ni, če ima katera cerkev kaj denarja, bogate ustanove? Menda bi bilo bolj prav, če bi bile vse cerkve revne, da bi morali kmetje vse iz svojega plačevati. Vsako leto naj bi si pripravili kmetje kakih 500 rajniš za popravke in razne izdatke pri cerkvah. To bi bilo seveda bolj pametno, kakor da imajo nekatere cerkve denar in morejo vsako leto navadne stroške same pokriti. Tako lepo je bilo na Veliko soboto na Žihpoljah vse videti, in zdaj mi pokvari vse ta pogovor. Nevoljen sem odmeknil svoj „rešpetlin“, v moje srce se je naselil zopet velikotedenski duh žalosti in toge; aleluja se ni hotel več vrniti v srce. Vzel sem v roke obrabljen molek in molil pobožno za zapeljane koroške Slovence. In vreme me je razumelo. Z menoj je žalovalo in poslalo goste snežinke, ki so kakor zaplate padale na žihpoljske gore in spremenile veselo Velikonoč v turoben božični večer. Narava se spreminja, spreminjajo se tudi ljudje. In spremenilo se bo tudi na Žihpoljah. Vem, saj sem za to Boga prosil. Saj sem videl stare obraze globokovernih Slovencev s starimi domačimi šegami. Tedaj pa se bo naselil v moje srce vesel „aleluja“, in prijel bom še enkrat za grčavo palico in stopil doli med ljudi in se ž njimi po domače veselil, jim pravil o lepoti naše domovine, jim pripovedoval o hrabrosti, junaštvu naših pradedov, o njihovi ljubezni do Boga in domovine, in pričrnan sem, da se bomo vsi — solzili. Potem pa zapustim svet, obiščem svoj samotarski brlog in brez skrbi za koroške Slovence — zatisnem na veke svoje trudne oči. — Pozdravljeni, gospod urednik!

Vaš dober samotar.

Iz Borovelj nam poroča slovenski lajik: „Zadnje nedeljo, 26. t. m., sem prosil na sinčevaški postaji za vozni listek v slovenskem jeziku. Uradnik mi je zaukazal govoriti nemški, češ, da se na postaji govori samo nemški. Čudom sem se čudil njegovemu izzivalnemu nastopu!“ Dan na dan nam prihajajo pritožbe o tem še mladem nemškonacionalnem uradniku, ki meni, da mu je vse dovoljeno. Poroča se nam tudi, da je šel ta uradnik nekega kaplana v Podjuni k škofu tožit, ker je govoril ž njim slovenski. To vendar škofa prav nič ne briga, kako kdo govori, to je vendar osebna pravica vsakega človeka! Poizvedeli bomo, kakšen odgovor je dobil ta nacionalni prenapetnež. Od ravnateljstva c. kr. priv. južne železnice pa zahtevamo, da tega bojevitega germana takoj premesti med Nemce!

Velikovec. (Podirati) so začeli staro streho na stolpu tukajšnje kapiteljske in obenem mestne župnijske cerkve. Do meseca avgusta mora biti dodelana nova streha v isti obliki, kakršna je stara, ker je tako določila cerkvena komisija na Dunaju, dasi bi h gotiški cerkvi bolj pristojala gotiška streha. Zaradi popravljanja je zaprta cerkvena ulica za promet s težkimi vozovi. Kmetje, ki izpregajo v „Narodnem domu“, bodo morali ob tržnih dneh postavljati vozove za cerkvijo.

Velikovec. (Zopet blamaža.) Socialno-demokratski list „Arbeiterwille“ piše z dne 18. aprila t. l., da je „Mir“ „sumil socialne demokrate“, da bi bili izvršili vlom v posojilnico lansko leto in da bi bili ravnoisti izpraznili pri svojem zadnjem balu pušico „Ciril in Metodove družbe“. Kar se tiče lanskega vloma v posojilnico, se o tem sploh ničesar drugega ni pisalo, kakor da se je vlom izvršil. Radi bala pa piše „Mir“ v št. 4. z dne 25. jan. t. l. sledeče: „Zadnjokrat“ (pri balu) „pa je bila pri tej priliki vlomljena zgorajšnja pušica“ (ena ne dve, kakor piše „Arbeiterwille“) „in ugrabljena vsebina“. To se je pisalo in ničesar drugega.

Djekše. (Naše slabe strani.) Trd je kruh, ki si ga pridela kmet, polzek denar, če ga sploh ima. Mnogi kraji po Koroškem so pa še okuženi po žganju. Krvavo bi potrebovali dobrih, pridnih in poštenih poslov; toda pijancev je vedno

več, delavcev pa vedno manj. Naj bi glede pijančevanja ukrenile kaj občine! Zlasti pri nas bi želeli, da se vsaj med božjo službo ne bi popivalo in razgrajalo. Alkohol nam požre strašno veliko delavskih moči, žganje spravlja posestnike na boben, žganje je rak-rana na narodnem telesu. Koroški Slovenci! Napovejmo temu našemu škodljivcu, sovražniku, vojsko!

Djekše. (Štajerc.) O krščanski ljubezni blebeče vedno „giftna krota“. Ni pa zlahka najti lista, ki bi imel toliko lažnivih napadov, ki bi bil tako nekrščank, kakor je ravno „Štajerc“, ki so ga spoznali že Ogrji in mu odtegnili poštni debit. Tudi v našega župnika se rad zaletava. Farani smo že z njimi zadovoljni; če pa je s kom „Štajerc“ zadovoljen ali ne, to pa Djekšane salamensko malo briga. „Štajercem“ dopisunu bi želeli srečno pot z Djekš, da bi imeli vsaj mir. Bog nas varuj takih ljudi, ki dopisujejo v „Štajerca“, ker najboljši na svetu niso.

Libeliče. (Mnogi nalivi) zadnjega časa so napravili mnogo škode. Pota so deloma razdrta, potoki so nanесли mnogo gramoza in kame-nja na travnike in njive. Radi dosedanjega neugodnega vremena smo zelo pozni s setvijo.

Ruda. (Zborovanje.) Izobraževalno društvo za Rudo „Št. Peter in okolico“ je priredilo na Velikonočni pondeljek dne 20. aprila svoje mesečno zborovanje v prostorih tukajšnjega župnišča. Kljub skrajno neugodnemu vremenu (snežilo je hušje kakor o Božiču) je došlo lepo število zborovalcev. Govorili so: N. Melišnik, oskrbnik v Silbereggu, o kmečkih težnjah sploh; mlademu govorniku, tukajšnjemu domačinu, ki je nastopil prvokrat, smo se vsi čudili, kako gladko mu je tekla beseda v lepi pravilni slovenščini. Le tako naprej! G. J. Dobrovc iz Velikovca je govoril o glavnih vzrokih, zakaj propada kmečki stan, in o pripomočkih, kako rešiti kmeta popolnega propada. Domači župnik č. g. J. Volavčnik pa je razlagal pomen izobraževalnih društev, kako so ista posebno potrebna v sedanjem času in navduševal navzoče k pristopu. Te besede niso bile zastoj, pristopilo je lepo število novih udov, tako da šteje sedaj društvo že 100 udov. Živela prava izobrazba!

Dobrlavas. (Zborovanje.) Pretečeno nedeljo je zborovalo naše izobraževalno društvo. G. Smodej je govoril o združništvu, g. Starc o nekaterih napakah pri gospodarstvu. Oba govora sta bila zelo poučna, in le škoda, da je bilo ravno to pot zbranih tako malo kmetov. Domači gospod kaplan je prav šaljivo dokazal, kako krivičen je vinski davek. Občine bi naj zavzele proti temu krivičnemu davku, ki so nam ga naložili „izvrstni“ nemškoliberalni gospodarji v deželi, svoje odločno stališče. — Dobro so se že izvežbali v tamburanju naši fantje, ki so sploh korenine. Pa dekleta, presneto, te ti imajo glasove, da jih je veselje poslušati! G. Ilgovca prosimo, da dviga še za naprej te izborne pevske zaklade.

Dobrlavas. (Lahi) imajo pri nas več narodnih pravic kakor mi Slovenci. Malo je število Lahov, ki delajo v opekarnah in v Sinčivasi, ali za te naša slavna občina nabije na občinsko tablo laške napise, za Slovence pa noče slovenskih. Pozivljamo naše županstvo, da nam bo v tem oziru vendar enkrat pravično! Če ljudje ne razumejo različnih odlokov, naj se jih potem tudi ne kaznuje. Če jih kršijo.

Škocijan v Podjuni. (S pošte.) Dosedanji poštni red se na naši pošti spremeni s 1. majem t. l. v toliko, da se pretrga zveza Škocijan-Rikarjavas (postaja) in vpelje zopet že prej obstoječa zveza Škocijan-Sinčaves. Poštni sel odide iz Škocijana ob 8. uri 45 min. dop. in dojde v Sinčaves ob 10. uri 15 min. Vrne se iz Sinčavesi ob 11. uri 20 min. in dojde v Škocijan ob 12. uri 50 min. opoldne. Potemtakem je zveza precej ugodnejša kot doslej. — Odrešenja čaka še za enkrat samo ta veliki nedostatek, da je v našem slovenskem kraju nastavljena slovenščine popolnoma ne možna upraviteljica. Ne narodna zagrizenost, marveč dejanska potreba zahteva i v tem smislu spremembe!

Železna Kapla. Ker se veselica „Katol. slov. izobraževalnega društva“, napovedana na 20. aprila zaradi preslabega vremena ni mogla vršiti, priredi se ista 10. maja takoj po popoldanski službi božji v zgornjih prostorih g. Kašp. Weitzer-ja (Boštej). Spored ostane isti, namreč: Petje, tamburanje, govor in gledališka predstava iger „Črevljar“ in „Trije tički“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šmihel pri Pliberku. (Veselica) na Belo nedeljo je bila vsled neugodnega vremena bolj slabo obiskana. Pričakovali smo mnogo gostov iz Globasnice, Pliberka, Vogrč in drugih krajev, a neugodno vreme jih je zadržalo. Da smo se pa v kljub dežju prav dobro zabavali, so poskrbeli šmihelski igralci, ki so nam uprizorili 2 igri, namreč „Rusofla“ in „Kmet Heroda“ ter komičen prizor „Kmet in fotograf“. Jako nam je ugajala

prva igra. Gospoda Koprivarja privede slepa in strastna ljubezen do Rusov do tega, da odreče dr. Vinku Pajku svojo zaročeno hčerko „Slavko“ in jo misli poročiti z Uzmovičem, ki se izdaja za Rusa, a je goljuf in se g. Koprivarju za njegovo gostoljubnost s tem izkaže hvaležnega, da mu ukrade bogato listnico. Dobro sta rešila svoji ulogi tudi kramar Reklama in hišna Pavlinka. Druga igra nam je nudila dosti smeha, posebno, ker trije dijaki Gašperja tako imenitno vodijo za nos. Komičen prizor „Kmet in fotograf“ sta brata V. igrala prav imenitno. Naše izobraževalno društvo si je sedaj spopolnilo svojo knjižnico in vabi prijatelje dobrega berila, da se je pridno poslužujejo. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo po sv. maši društvenikom brezplačno, nedruštvenikom proti peznatni odškodnini.

Šmihel pri Pliberku. (Umrli) je dne 21. aprila t. l. tukaj 32 let stari Peter Sadjak, p. d. Klančnikov v Rinkolah, brat č. g. Andreja Sadjaka, mestnega kaplana v Celovcu. To je že drugi brat, ki je tekom enega leta umrl; prvi, Matevž, je umrl lani 13. junija, 18 let star. N. v m. p!

Tolsti Vrh. (Vljudnemu vprašanju vljuden odgovor.) „Korošec“ št. 22. je prinesel „iz guštanjske okolice“ daljši dopis, katerega znana prazna gostobesednost in — budalost pa kaže, da ni zrastel na naših gorah. Pritožuje se, da so na pliberškem sodišču samonemški napis, in v tem ima prav. A o tem smo se mi pritožili že zdavna in se bomo še! Budalost pa je, če „K.“ piše: „Dovoljujemo si tu vprašati gg. Kogelnika in D. Kotnika, ki imata v občinskem odboru v Tolstem Vrhu prvo in zadnjo besedo, ali je vama mrena zrastle na oči, da nič ne vidita, kako se je slovenščina pri sodnih napisih v Pliberku čisto v stran porinila?“ Res čudno, da se je „K.“ domislil ravno teh dveh gospodov, ko bi bil lahko našel v pliberškem okraju tudi svojih pristašev, ki morajo tudi imeti presneto trdo „mreno“ na svojih očesih, da ne vidijo krivic, ki se nam godé; da, „Korošec“ še vedno neznan konzorcij naj bi potegnil tudi tisto „mreno“ raz svoje oči, da bi videl divjo gonjo vseh avstrijskih Nemcev in nemškutarjev, ki so jo uprizorili zadnji čas zoper koroške Slovence, kakor je že zadnjič poročal „Mir“. Ker pa še ne vidijo, povemo „Korošecem“ na uho, da se ravno gori imenovana gospoda potegujeta za ravnopravnost slovenščine pri naših sodiščih z odločnostjo, o kateri se „Korošecem“ zahrbtnikom niti sanja ne! S temi vrsticami nismo hoteli braniti napadanih (že vemo zakaj) narodnjakov. Morda sta se le kdaj storila kriva kakega majhnega narodnega „greha“. Pribito pa je, da nikoli nista šla in nikoli ne pojmeta na — „schulvereinski“ ples! Rôzumiš?

Prevalje. (Nov stolp) zidamo pri podružnici sv. Barbare, ker je stari leseni že slab in nevarnost, da se podere. Delo je prevzela tvrdka Madile. Novi stolp bode stal 8000 K.

Guštanj. (Semenj) na dan Sv. Jurija je bil zelo dobro obiskan. Goveja živina pa je imela slabo ceno, ker ni prišlo tujih kupcev. Zelo dobra kupčija pa je bila z ovcami, ker so se iste vse prodale za lepo ceno. Judovski kramarji, katerih seveda tudi ni manjkalo, so delali mnogo krika, pa seveda tudi kšeft. — Trgovina z lesom je letos zelo slaba, kakor že dolga leta ne.

Spodnji Dravberg. (Umrli) je dne 19. apr. po daljšem bolehanju kmet Jan. Miklavc pd. Jaž nad Sv. Boštjanom, star 54 let. — Dne 24. aprila je po dolgi hudi bolezni umrl krojaški mojster J. Košic, star 63 let. Bil je eden najstarejših članov požarne brambe. Pogreba so se v zelo obilnem številu poleg drugega občinstva udeležili ognjegasci iz vse okolice z godbo guštanjske požarne brambe na čelu.

Spodnji Dravberg. (Prememba posesti.) Kmet Jan. Fašink pd. Brezovnik pri Sv. Boštjanu je prodal svojo kmetijo pd. Vundru na Gurtinji za 6980 gld.

Spodnji Dravberg. (Za delitev občine) delajo priprave z volitvijo zaupnih mož po posameznih davčnih občinah, ki bodo imeli sklepati o razdelitvi skupnega občinskega premoženja. Dotična komisija se ima vršiti dne 5. maja. Kaj nam bode delitev prinesla, bomo videli.

Ojstrica. (Poštni sel), ki bi nam iz Dravberga nosil vsak dan pošto, je nujno potreben! Zdaj moraš ali sam na pošto, ali tvoja pisma obležijo bogve kje in se porazgube. Iz teh in še iz drugih vzrokov se čujejo mnoge pritožbe. Država zasluži s pošto ogromne svote, zato je njena dolžnost, da poskrbi tudi za boljši poštni promet.

Ojstrica. (Šola.) Naš g. učitelj Aichholcer še vedno boleha. Pounk, ki bi se imel začeti po Veliki noči, se je zopet odložil za nedoločen čas. Dolžnost šolskih oblasti je, da v slučaju kake daljše bolezni poskrbi za nadomestovanje, da otroci ne ostajajo brez pouka! Saj so pri kmetih

hitri s kaznimi, če morajo svoje otroke le za malo časa obdržati doma!

Beljak. (Za kmete.) V 17. številu „Mira“ pravi dopisnik iz Spod. Roža, da dobijo bučne peške brez luščin pri nas sčasoma zopet luščine in postanejo take, kakor so naše navadne tukajšnje peške. Da se to prepreči, mi je nasvetoval štajerski kmet, naj se peške brez luščin v tednu sv. Florijana (4. vel. travna) zmešajo z namočeno žagovnico in se v nji pustite kakih 5—6 dni, dokler ne začnejo gnati, in šele potem se vsadijo. Isti štajerski kmet mi je tudi rekel, da dobijo tudi na Štajerskem peške zopet luščine, ako ne ravnajo z njimi po predpisanem načinu.

Ukve. (Nezgod a.) Pretečeno nedeljo ob 10. uri ponoči sta se vračala iz gostilne pri Oberwalderju 81 letni prevžitkar Franc Prešern in 59 letni drvar Blaž Tribuč roko v roki proti domu. V temi in ob slabem vremenu pa sta padla poleg mostu čez ukovski potok raz visoko obrežje v vodo. Neka ženska je še slišala krik. Prihital je na pomoč korporal cesarskih strelcev, ki je našel na licu mesta Prešernov klubuk in palico. Letel je za deročim potokom, prižigal vžigalice in res našel v vodi Prešerna, ki ga je nesel v njegovo hišo; po par dihlah je umrl. Pri padcu se je močno ranil na čelo. Šele pozneje so zvedeli, da je bil v Prešernovi tovarišiji Tribuč. Našli so ga vsega raztrganega in pobitega. Deroča voda ga je odnesla čez en kilometer daleč.

Torba za nasprotnike.

Nemško ljudsko društvo za Koroško je sklicalo na 4. majnika ob 8. uri zvečer pri Sandwirtu politično zborovanje, na katerem bo govoril slovenski Nemeč Dobernig o „političnem položaju“ in Nemeč slovenskih kosti in sloškega imena dr. Oton Knapitsch o „jezikovnem vprašanju na Koroškem.“ To bo menda tisto že prej enkrat napovedano protestno zborovanje proti „krivicam koroških Slovencev pri sodiščih,“ ker jezikovnih pravic itak nimamo več. Slovenci, na to izzivanje moramo trdo odgovoriti!

Poglavje za delavce.

Ponesrečena stavka.

Socialdemokratska zveza kovinarjev ima zopet na vesti novo ponesrečeno stavko. Pred 19 tedni so začeli delavci v Styria-tovarni koles v Gradcu stavkati in so po nasvetu svojega dež. tajnika Hilarija pretrgali vsako zvezo s podjetništvom. Vsi uslužbenci omenjene tovarne so socialdemokrati. S to stavko je postalo brez dela nad 500 delavskih družin, ki so v silni revščini. Sedaj pa je objavil „Arbeiterwille“, da naj podjetništvo delavce v uho piše. To se pravi, štrajk je dokončan, pa brez uspeha. Devetnajst tednov so morale delavske družine — stradati, ne da bi bile s štrajkom kaj dosegle. Tako delajo sociji. Od revnih delavcev pobirajo „groše“ za štrajk, ker v pobiranju delavskih davkov so res nenasitni, potem pa povzročijo stavke brez vsakega premisleka, ali je stavka na mestu ali ne, ali bo ž njo mogoče kaj doseči ali ne. In delavci jih ubogajo, trpe glad, ne zaslužijo nič in nazadnje sploh izgubijo zaslužek in gredo lahko s svojimi družinami s trebuchom za kruhom po svetu in stavka je končana, ž njo pa tudi žalostna komedija.

Gospodarske stvari.

Pravilno sajenje sadnega drevja.

Spisal Anton Stiegler, deželni sadje- in vinorejski ravnatelj v Gradcu. — Poslov. Fr. Goričan, potovalni učitelj za sadjarstvo.

Sadno drevo uspeva povsod, da je le dosti na debelo zemlje. Težka ilovica, moker ali preveč kamenit svet ne velja. Solčnata, prosta lega ugaja, med tem ko so senčnate severne strani za sadno drevje nepripravne. V bregu in ob cesti se sadi v trikotu, drugod pa v štirikotu. Visokodebelne jabolke in hruške se sadijo narazen po 10 metrov, češplje in slive po 6 metr., bolj nizkodedelne jabolke in hruške po 6 metrov, cepljene na pritlično podlago po 4 metre.

Jama za sajenje se naredi 1:5 do 2 metra široka in 50 do 60 cm globoka. Zemlja se izmeče ločena na tri dele. Važe skupaj, dobra zemlja zase na eno stran in spodnja mrtva zemlja na drugo stran. Če se delajo jame v bregu, izmeče se zemlja zmeraj na zgornjo stran. Dno jame se še zrahlja na 20 cm globoko. Jame se naredijo vsaj šest tednov in zamečejo tri tedne pred sajenjem. Za pomladansko sajenje se jame že v jeseni pripravijo. V peščenih, lahkih zemlji je dobro že v jeseni, v težki pa na vigrad saditi.

Kolje za drevje iz kakoršnegakoli lesa mora biti ravno, gladko, brez skorje, debelo 8 cm, in na zgornjem koncu odrobjeno. Če je kolje suho, se radi večje trpežnosti na spodnjem ošpičenem koncu obže in z vročim katranom namaže. Sveže, šele nasekano kolje, se mora skozi štiri dni v 3% raztoplini modre galice namakati. To delo se ne sme odlagati, ampak se mora takoj opraviti, kakor hitro je kolje posekano, osnaženo in ošpičeno. Kolje mora biti tako dolgo, da ga pride v jami 15 cm še v trdo zemljo in da seže 5 cm pod najbolj nizko vejo drevesne krone. Pri cestah se dene kol ob cestno stran, povsod drugod na stran, od katere najrajše vetrovi in hudo vreme pride, da je drevesce take bolj zavarovano.

Važe in zgornja dobra zemlja se pomeša in ž njo jama zameče. Če je zemljišče slabo, primeša se še dobrega komposta ali pregnitega gnoja, ali pa kakšne druge dobre zemlje. Spodnja slaba zemlja pride še le nazadnje, ko je drevo že vsajeno.

Drevje, pripravno za sajenje, mora biti ravno, dovolj močno in popolnoma zdravo. Na deblu ne sme biti nikakšnih ran ali znakov bolezni. Korenine naj bodo številne, razvrščene v krogu na vse strani, posebno naj bodo mnogo malih drobnih koreninic. Visokodebelno drevo naj ima 1-8 metra, za sajenje ob cestah 2 metra visočine. Krona naj ima 5 do 6 vejic, od katerih služi srednja, najvišja in obenem najbolj močna kot vodilna mladika v podaljšanje debela.

Drevje, katero se po sejnih prodaja, je malo vredno in se naj nikdar ne kupuje. Korenine se prikrajšajo za eno tretjino, poškodovane pa do zdravega mesta. Krona se prikrajša za dve petinki do polovice, kakoršne so kaj korenine. Pri vrstah, katere imajo navpično rast, kakor ananas, renski bob, režejo se kronine veje na eno zunanje oko, pri vrstah, katere na široko rastejo, kakor kardinal, mošancelj, reže se na eno znotranje zdravo oko. Rez se izvrši z ostrim nožem ali prav dobrimi škarji tako, da se začne ravno nasprotno, kjer se oko začne in se neha tik nad očesom. Pred sajenjem se korenine obrežanega drevesa namočijo v ilovnato zmes.

K sajenju vzame se dober preležan kompost in se drevje ne sme globlje saditi, kakor je popred v drevesnici stalo, kar se dobro pozna, ker je deblo zeleno, kar ga je pa bilo v zemlji in korenine so rumeno-rjavkaste barve. Korenine se pri sajenju skrbno razvrstijo v njih naravni legi. Posebno naj se pazi na to, da ne ostane med koreninicami niti najmanjši prazni prostor. Korenine morajo biti na trdno z zemljo obdane in se zemlja okoli drevesa previdno potlači. Okoli drevesa se napravi iz zemlje krog v podobi sklede, na to se še dene ena lega gnoja, katera se še z zemljo pokrije.

Pokritje z gnojem ima sledeči pomen:

1. Spomladi in poleti varujejo se korenine proti suši, pozimi pa proti hudemu mrazu.

2. Drevo dobi polagoma pri vsakem dežju nekaj živčaja, katerega deževnica iz gnoja izpere.

Zalivanje z vodo je prav koristno pri spomladanskem sajenju, posebno če je suho vreme. Sadi se naj pri lepem vremenu, da ni zemlja ne zmrznjena, ne premokra.

Drevo se sprva prav narahlo h kolu priveže. Pozneje, ko se je po kakem dežju že zemlja in ž njo drevo dovolj vsedla, priveže se z dvema vezmi. Ena vez se da pri vrhu kola, druga kakih 60 cm od zemlje. Vlačne vrbe so za tako vez najbolj pripravne.

Ker zleze sčasoma drevo še malo v zemljo, pritrdi se h kolu tako, da je vez na drevesu zmeraj 3 do 4 cm višje ko na kolu.

Po sajenju naj se drevo namaže z zmesjo iz ilovice, kravjeka ali apna, kar ga varuje proti izsušenju.

Proti zajcu in drugim poškodbam zavaruje se deblo sadnega drevesa zanesljivo, praktično in poceni z navadnim koljem, ali še boljše s tankimi lesnimi odpadki, ki se dobijo na vsaki žagi. Z 9 do 12 komadi napravi se s pocinkano žico nekaka lesa, ki se dene potem okoli debela. Te ograje ne varujejo drevesnega debela samo proti zajcem, ampak tudi proti toči, obenem pa ne zabranjujejo dostopa zraku, tako da je omehkuženje debela izključeno. Te ograje so trpežne in poceni, zato vsega priporočila vredne.

Društveno gibanje.

„Slov. kršč.-soc. zveza za Koroško“ naznanja, da namerava na občnem zboru sklenjeni veliki shod v Šmihelu nad Pliberkom prirediti v nedeljo dne 24. majnika t. l., na kar opozarja vsa koroška slovenska društva, posebno svoje članice. Podrobnosti se še pravočasno naznanijo. — Nadalje iznova vsem društvom priporoča v poučne in zabavne prireditve svoj ski-

optikon. Vsakršni oglasi naj se blagovolijo nasloviti na „Slov. kršč.-soc. zvezo za Koroško“, Celovec, Kosarske ulice 30, I. nadstropje.

Vabilo. Kat. slov. izobraževalno društvo v Kotljah priredi dne 3. majnika ob 3. uri popoldne v prostorih g. A. Lužnika v Kotljah veselico z igro: „V Ljubljano jo dajmo!“ Vabijo se prijatelji društva od blizu in daleč. — Vstopnina znaša za sedeže 40 vin., za stojišča 20 vin., čisti dobiček je namenjen društvenim potrebam.

Odbor.

Št. Janž v Rožu. „Slov. kat. izobraževalno društvo za Št. Janž in okolico“ priredi v nedeljo dne 3. majnika, ob 3. uri popoldne, v gostilni pri Činkovcu v Št. Janžu mesečno zborovanje. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva

Odbor.

Slovensko tamburaško društvo „Dobrač“ priredi v nedeljo, dne 3. majnika, ob 7. uri zvečer, v gostilni g. P. Eder na Brdu pri Šmohorju veselico s sledečim sporedom: 1. „Lepa naša domovina“ (moški zbor). 2. „Sirota jaz okrog blodim“ (z bariton solo in s spremljevanjem tamburic). 3. „Za dom med bojni grom“ (moški zbor). 4. Veseloigra: „V Ljubljano jo dajmo!“ v treh dejanjih). 5. „Slavček“ (moški zbor). 6. „Sokolska koračnica“ (tamburanje). 7. „Na planine, na planine“ (moški zbor). 8. „Naprej zastava slave!“ 9. „Hej rojaki!“ 10. „Mladi vojaki“. — Vstopnina: Prvi sedež 80 vin., drugi prostori 60 vin. — K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Melviče v Zilski dolini. V nedeljo 3. majnika ob 7. uri zvečer priredi slov. tamburaško društvo „Dobrač“ tukaj pri Štabentheinerju veselico z istim sporedom kakor na Brdu.

K obilni udeležbi vabi vlnudno

Odbor.

Politične vesti.

Proti cesarjevemu jubileju v Bosni.

Bošnjaki so z avstrijsko vlado nezadovoljni. Pod avstrijsko vlado se je naselilo v Bosno mnogo židov, ki izkoriščajo ljudstvo; širi se pa po Bosni tudi ponemčevanje. Vlada za to že skrbi. Srbi v Bosni, ki žele, da se priklopi ta dežela nekoč Srbiji in ne Avstriji, rujejo proti Avstriji. Vlada in Hrvatje delajo v Bosni priprave, da proslave cesarjev jubilej. Velesrbi pa se jubilejske slavnosti ne bodo udeležili, ampak bodo z mohamedanci vred slavili 31. avgusta turškega sultana kot resničnega vladarja Bosne.

Profesor Wahrmond

je izdal novo brošuro, v kateri očita svojemu tovarišu Foncku predrznost in zavijanje, ker je isti dokazal, da je sestavil „učeni“ Wahrmond prvo knjižico iz raznih drugih veri sovražnih spisov. Krščanski socialci na Tirolskem zahtevajo, da se takoj skliče tirolski deželni zbor, da morejo tudi tam zavzeti svoje stališče nasproti profesorju Wahrmondu. In res je cesar sklical deželni zbor na 27. aprila.

Tirolci proti profesorju Wahrmondu.

Tirolci nadaljujejo s protestnimi shodi proti znanemu vseučiliškemu profesorju Wahrmondu. Zadnje nedeljo so zborovali v Švacu. Govorili so urednik Bürger, vseučiliški profesor in državni poslanec dr. Mayr, državni poslanec Niedrist, tirolski kmet, in profesor Anton Müller. Shod je sklenil resolucijo, v kateri protestira proti zasmehovanju katoliške cerkve po profesorju cerkvenega prava in zahteva od države, da brani pravice katoličanov, poziva deželne poslance, da zahtevajo za Wahrmondov škandal zadoščenje, in se vnema za katoliško časopisje.

Gosposka zbornica — proti Wahrmondu.

Desnica v gosposki zbornici je sestavila interpelacijo glede Wahrmonda, v kateri poziva na podlagi sodnijske razsodbe v Wahrmondovi zadevi vlado, da nastopi proti Wahrmondu kot profesorju cerkvenega prava ter ga odstavi, sicer se bo po tem uravnalo postopanje pri posvetovanju o državnem proračunu.

Dvoboj Rauch-Medakovič

se ne bo vršil, ker sta Medakovičeva zastopnika izjavila, da obrekovalec Rauch nima pravice do viteškega zadoščenja. Rauchu se vse smeje.

Baron Rauch na delu.

Baron Rauch si zna težko stališče lajšati s tem, da uradnike, ki ne marajo sedanje protihrvatske vlade, kratkomalo odstavlja. Tako je odslovil, oziroma upokojil, vseučiliška profesorja Manojlovića in Šurmina. Hrvatski visokoleči so proti temu na shodu v Zagrebu protestirali. Ta teden je sprejel bana cesar, da mu je poročal o političnem položaju na Hrvatskem. Rauch je že davno zrel za — pokoj.

Siczynskega,

morilca grofa Potočkega, bi bili radi rusinski dijaki oprostili. Porabiti so hoteli priložnost, ko so odpeljali Siczynskega iz celice k preiskovalnemu sodniku čez hodnik, kamor so imeli ljudje dostop. Iztrgali bi ga bili radi in mu nudili v splošni zmešnjavi priložnost pobegniti. Ta nakana se jim pa ni posrečila. Siczynskega mati, ki je tudi v preiskovalnem zaporu, dolgo ni hotela ničesar zaužiti, češ, da si želi smrti. Sedaj je pa vendar začela jesti; izjavila je tudi, da je vedela za sinovo namero in mu je celo k umoru prigovarjala. Sin pa to odločno zanikuje, češ, da njegov namen, umoriti Potočkega, materi ni bil prav nič znan. Ali hoče s tem pomagati svoji materi in jo rešiti zapora, ali pa hoče mati s svojo izjavo pomagati svojemu sinu, se ne ve. Gotovo se pa da iz tega sklepati, da drug drugega ljubita. Nekateri listi so pisali, da je Siczynski socialni demokrat.

General Linevič,

naslednik Kuropatkinov v vrhovnem poveljstvu mandžurske armade, znan kot eden izmed najodličnejših ruskih generalov, je umrl 23. aprila. Svojemu nasledniku je v oporoki dovolil, da sme izdati njegove dnevne zapiske.

Književnost.

„Slovenski meščan,“ nov tednik, je začel izhajati v Ljubljani z 18. aprilom.

„Promet in gostilna“ se imenuje mesečnik, list za promet s tujci in pospeševanje obrti, posebno gostilničarstva, ki je začel izhajati v Ljubljani.

Kaj je novega po svetu.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani poleti 2. majnika v Zagreb k bratom Hrvatom.

Telovadni odsek S. K. S. Z. v Ljubljani priredi 3. majnika popoldne II. javno telovadbo v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani. Pri javni telovadbi sodeluje c. kr. vojaška godba 27. pešpolka kralja Belgijcev. Zvečer bo komerz, pri katerem sodelujejo pevski zbor S. K. S. Z., pevsko društvo Ljubljana ter vojaška godba.

Redni občni zbor slov. trgovskega društva v Celju se vrši dne 3. majnika t. l. v mali dvorani Čitalnice v „Narodnem domu“ ob 2. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Sprememba društvenih pravil. 7. Sklep glede ustanovitve trgovskega bolniškega društva za Štajersko. 8. Slučajnosti. Kakor znano, stavilo si je društvo važno nalogo, da ustanovi samostojno stanovsko trgovsko bolniško blagajno za Spodnještajersko, ki je res prepotrebna. Pravila so popolnoma izdelana in se bodejo občnemu zboru v odobrenje, oz. spremembo predložila. Ko ne bi na dnevnem redu občnega zbora bilo nobene druge točke razen te, je ista sama tako važnega pomena za slovensko trgovstvo na Spodnjem Štajerskem, da je polnoštevilna udeležba vseh članov neobhodno želeli. Pozivljamo in vabimo Vas torej vse zavedne trgovce in sotrudnike, da se pogovorimo še o raznem drugim in začrtamo pot, ki jo ima hoditi društvo tudi v bodoče.

Škof Mahnič zmagal. Na laških ljudskih šolah v Cresu, Nerezinah, pri sv. Jakobu, v Cunskem in Unjah v škofiji dr. Mahniča na Krku se je prepovedalo katehetom poučevati hrvatske otroke v veronauku hrvatski. Koncem leta 1906 je politična oblast s pomočjo redarjev izgnala iz šole kateheta, ki je v tem oziru poslušal le škofa, ki je katehetom kratkomalo prepovedal, razlagati hrvatskim otrokom verske resnice v tujem jeziku. Sedaj je pa zmagala pravica. Zadeva je končno rešena pri naučnem ministrstvu na Dunaju in izgnani duhovnik bo zopet poučeval veronauk v italijanski šoli in hrvatskim otrokom edino razumljivem hrvatskem jeziku. Nehote se pri tem spomnimo koroških nemških šol med trdnimi Slovenci. Kolikokrat so že skušali vreči iz takih šol zadnje trohico slovenščine, v kateri se poučujejo slovenski otroci v veronauku. Sam Palla se je plazil po slovenskih župniščih in moledeval duhovnike, naj tudi oni začnejo šolarjem vbijati v glave v prvi vrsti nemščino, ne pa da bi jim še nadalje razlagali v domači slovenski besedi resnice sv. vere. Palla, rojen Poljak, pa jo je vsakokrat salamensko skupil in je opustil zanaprej take — vrtoglave poskuse. Zato je pa začel z drugimi poskusi. V Vogrčah hoče same slovenske otroke prisiliti, da bi začeli nemški moliti. G. Palla, vzemite v roke „Mir“, pazljivo ga preberite in si dobro zapomnite, da je v po-

dobnem slučaju zmagal škof Mahnič. Sicer pa že težko čakamo, da bo šel sedanji deželni šolski nadzornik, Slovincem neljubega spomina, v že davno zaslužen pokoj.

Nagrobni napis in jezikovno vprašanje. Pokopališni odbor v vasi Hroby na Češkem je sklenil dne 5. oktobra 1905, da morajo biti na nagrobni spomenikih vsi napis v nemškem jeziku, v izjemnem slučaju pa, če so sestavljeni v kakem drugem jeziku, jim mora biti pridodan tudi nemški prevod. Proti temu sklepu je vložilo več strank pritožbo na okrajno glavarstvo, ki je pritožbi ugodilo in razveljavilo dotični sklep kot nezakonit. Proti temu odloku je poslal pokopališni odbor priziv na namestništvo in ministrstvo za notranje zadeve, a obe oblasti ste priziv zavrnil, sklicevaje se na jožefinske dvorne dekrete iz let 1784 in 1788. Pokopališni odbor pa še ni miroval, marveč je vložil pritožbo na upravno sodišče. Dne 23. t. m. se je vršila razprava o tej pritožbi. Omenjeni odbor je poudarjal v pritožbi, da je storil tozadevni sklep iz vzrokov javnega reda in v izvrševanju pokopališne policije. Upravno sodišče pa je po dolgem posvetovanju zavrnilo pritožbo. V utemeljevanju te razsodbe je poudarjal predsednik, da v izbi jezik pri nagrobni napisih nihče ni vezan na kak določen jezik. Izbrati se sme vsak jezik, ki najbolj odgovarja njegovemu čustvovanju do rajnih. Lastnina pokopališne občine ni nikakor kršena, če se izbere ta ali drugi jezik.

Lov na medveda v Lovranu. V Lovranu pri Opatiji, kjer je sezona ravno sedaj dosegla svoj vrhunec, so te dni imeli pravi pravcati lov na medveda. V tamošnjem cirkusu se je namreč medved strgal z verige ter jo pobrisal v lovorjev gozd nad Lovranom. Seveda je mrcina povzročil velik strah med kopališnimi gosti, posebno pa med ženskami. Glavna cesta v Lovranu, kjer je sedaj najživahnejši promet, je bila v trenutku pusta in prazna. Končno je prišel vendar rešenik v osebi gosta Blankenšteina, ki je medveda ustrelil. Kožo je kupil srečni lovec od cirkusovega lastnika za visoko ceno. Kakor zatrjujejo nekatera poročila, so groze in strahu rešene gospe in gospodične hotele svojemu rešniku pokloniti lovorjev venec, pa ta ga je odklonil, češ, da lovor tam, kjer ga je preveč, nima prave cene.

Nove pisemske znamke dobimo zopet, ki se izročijo prometu po porabi zalog posameznih vrst sedanjih znamk, ki so v prometu. Pisemske znamke prejšnje izdaje se lahko rabijo še do 31. oktobra 1908.

Kako so avstrijski kmetje zadolženi? V preteklih 25 letih je bilo v Avstriji zasilnim potom prodanih 220.000 kmetij. Skupna svota dolga, ki je obremenjeval prodana posestva, je znašala 1460 milijonov kron, pri prodaji pa se je izkupilo samo 854 milijonov kron, tako, da so upniki izgubili 606 milijonov. Leta 1895. je bilo sodnijsko prodanih 14.089 kmetijskih posestev, katerih cenilna vrednost je znašala 60.310.680 K, dolgovi 75.980.116 K, izkupiček pa 45.001.234 K. Kakor je razvidno iz teh podatkov, prodajajo se kmetijska posestva po javnih dražbah mnogo pod cenilno vrednostjo, ker znajo razne pijavke že tako urediti, da je zanje prav. Ker je bilo v 25 letih sodnijsko prodanih 220.000 kmetij, koliko ljudi je bilo prisiljenih zapustiti rodno grudo in si iskati kruha po tujinah! Ako štejemo povprečno na vsako družino po pet glav, več nego milijon! Če dalje upoštevamo, da je v Avstriji vsake četrte ure prodano eno posestvo, kaže ta žalostna slika nujno potrebo, da država za razdolžitev kmetov kmalu kaj ukrene!

Tat na strehi. Na Dunaju je zapazil neki hišnik na strehi tujega moža. Takoj je poklical redarja, s katerim sta preiskala podstrežje in slednjič našla moža v žlebu med dvema slemenoma ležati. Takoj so poklicali požarne brambovce in redarje, ki so se podali na lov za uzmovičem, ki je bil zelo spreten ter je skočil 4 metre globoko na streho sosedne hiše. Slednjič se je posrečilo redarjem in požarnim brambovcem priti v lomilca v podstrešnem oddelku sosedne hiše. Na enak način je že vlomil v več podstrešnih oddelkov, kjer si je nabral perila in ga shranil v sveženj.

Bivši laški minister Nasi, ki je bil radi poneverjenja obsojen v večmesečno ječo, je bil v svojem okraju zopet izvoljen za poslanca. Dobil je 3000 glasov, protikandidat pa le 600. V Italiji je menda vse mogoče.

Silen vihar v Ameriki. Nepopisen vihar je divjal te dni po severni Ameriki. 21 malih mest je vihar takorekoč kar pomedel. Mnogo mest je opustošil. Utrgal se je tudi oblak, nakar je nastala strašna poveljenj. Dvigajo se velikanski stebri prahu, da se solnce ne vidi. Veliko ljudi je mrtvih. Samo v državi Misipiji je mrtvih okoli 300, ranjenih pa okoli 1000. Ljudstvo se nahaja v veliki bedi.

Zahvala.

Slovenskemu kat. izobraževalnemu društvu v Smarju pri Sevnici je darovala Družba sv. Mohorja 67 knjig, za katere ji izreka društvo najsrčnejšo zahvalo.

Listnica uredništva.

Dopisnik v Dobrlivasi: Krajše poročilo smo prejeli že prej.
Dopisnik v Slov. Plajbergu: Objavimo.

Schichtovo cvetlično milo št. 650.

Čisti kožo, ne da bi je dražilo in ji daje oživljajoč prijeten duh.
Dobiva se povsod.

Tržne cene v Celovcu

23. aprila 1908 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	22	—	13	80
Rž	19	33	20	—	11	62
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	19	50	19	80	9	75
Oves	16	—	17	—	5	76
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40	16	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	4	44	2	40
Seno, sladko	7	80	9	—	—	—
" kislo	5	80	7	40	—	—
Slama	4	70	5	80	—	—
Mleko, 1 liter	—	22	—	24	—	—
Smetana, 1 "	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (putar), 1 "	2	60	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj, 1 "	1	80	1	90	—	—
" surova, 1 "	1	60	1	70	—	—
Svinjska mast 1 "	1	70	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	10	—	12	—	—
Piščeta, 1 "	2	60	3	—	—	—
Kopuni, 1 "	5	60	6	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	3	60	—	—
30 " " mehka, 1 "	2	80	3	—	—	—

Ž i v i n a	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
v k r o n a h							
Biki	—	—	60	—	—	2	1
Voli, pitani	—	—	70	—	—	2	2
" za vožnjo	360	410	66	—	—	31	12
Junci	265	—	—	—	—	6	2
Krave	146	394	—	—	—	54	18
Telice	—	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	14	38	—	—	—	198	88

Za odrasle in otroke.

Prve avtoritete, domače in tuje, priporočajo otročjo moko „Kufek“ kot najboljšo hrano zoper bruhanje, drisko in črevesne katarje.

„Der Säugling“, jako poučna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnah ali pa pri Kufek, Dunaj III.

Za nakup in prodajo posestev in trgovin, oskrbo hipotek, deležnost priporočamo najtopleje in edino že staro **Prvo avstr. trgovsko in posestniško borzo,** največje krščansko podjetje s strokovnim listom. Dunaj, I., Sonnenfelsgasse 21. Velika izbira kupcev. — Zahtevajte brezplačen poset zastopnika.

Vabilo.

Posojilnica v Kotmarivasi,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima

v nedeljo, dne 3. maja 1908, ob 10. uri dopoldne v posojilničnih prostorih svoj

1. občni zbor.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju posojilnice za l. 1907. in odobrenje letnega računa.
2. Volitev novega odbora.
3. Slučajnosti.

Opomba: Ako ob določeni uri ne bo navzočih zadostno število zadržnikov, se bo uro pozneje sklepalo brezpogojno.

Načelstvo.

Kupujte narodni kolek!

Recite
prosim

Vas
svoji

prijateljici!

Kdor odda do konca julija trgovcu, pri katerem kupuje „Ceres“-jedilno mast, obezi od 1/2 kg Ceres-zavojev, dobi za 10 obezi

1 kos najfinejšega
cvetličnega mila
: : št. 650 : :
čisto zastoj.

je posebno lahko prebavljiva, prosta vsakih primakov in nepotrebnih toščinih kislin, torej tudi najslabšemu želodcu primerna. Imenitni jedilni pripomoček, posebno za bolne na želodcu, rekonvalescente in otroke.

je posebno lahko prebavljiva, prosta vsakih primakov in nepotrebnih toščinih kislin, torej tudi najslabšemu želodcu primerna. Imenitni jedilni pripomoček, posebno za bolne na želodcu, rekonvalescente in otroke.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Hodišah

bo imela svoj

letni občni zbor

dne 3. maja t. l., ob 3. uri popoldne pri Kra-marju v Hodišah.

Spored:

1. Potrjenje letnega računa in sklepanje o čistem dobičku.
2. Izvolitev načelstva in računskih pregledalcev.

K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Sanatogen

Od več kot 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno priznan kot najuspešnejše krepljivo in oživljajoče sredstvo.

Krepi telo.
Jači živce.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure zastoj in poštne prosto po **Bauer in dr.,** Berlin SW 48. Glavno zastopstvo: **C. Brady,** Dunaj, I., Fleischmarkt 1.

Išče se najemnik za gostilno v

„Narodnem domu“ v Velikovcu.

Gostilna ima 5 gostilniških sob z lastno opravo razen posode in perila, vrt, ledenico, dve kleti, sobe za tujce in hlev za izpreganje in mesarjijo. Kavcija 2000, najemnina 1200 kron. — Več se izve pri načelniku „Hranilnice in posojilnice“ v Velikovcu na Koroškem.

Zahvala.

Vsem udeležencem pogreba mojega nepozabljivega očeta, gospoda

Josipa Kolenc,
trgovca v Prevaljah,

posebno prečastitima gospodoma kaplanoma, gg. Ulbingu in Sekolu, posebej še prvemu, izrekam za njegov lep, tolažljivi in ginljivi nagrobni govor najprisrčnejšo zahvalo.

Celovec, 28. aprila 1908.

Josip Kolenc,

c. kr. davčni pristav pri pristojbinskem uradu v Celovcu.

Loterijske številke 25. aprila 1908.

Trst 67 64 71 35 11
Line 9 80 56 58 49

Častna izjava.

Podpisani sem brez povoda obdolžil gospoda Janeza Rotter, župana v Galiciji, kraje.

Zelo obžalujem to nepremišljeno in neopravičljivo postopanje in prekličem svoj neutemeljen izrek, prosim žaljenega s tem javno oprosteno in se mu zahvaljujem, da ni nastopil proti meni sodnijskim potom.

Abrije pri Galiciji.

Anton Višovnik,
p. d. Višovnik.

Andrej Grohar
čevljar

Ce ovec, sadni trg 4,
Rainerjevemu dvoru v
Hüslerevi hiši

priloga svojo bogato zalogo čevljev za gospe, gospode in otroke, izdelke prvih vrst, po najnižjih cenah. Lastni izdelki po meri kakor popravila se izvršujejo točno v popolno zadovoljnost. Pristni amerikalci kakor čevlji za lovce in hribolazce po meri in v zalogi.

Največja trgovina te stroke:

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, zmerom najnovejše.

Največja zaloga tudi za prodajanje na debelo za trgovce še vedno po starih cenah, četudi se je blago podražilo. Za ženine in neveste zmerom najnovejše blago. Cene brez konkurence.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.
Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramerjeve ulice in Novi trg.

Carl de Roja, Beljak

Podružnica v Celovcu.

Trgovina
s steklom, porcelanom, kamenino, kuhinjsko opravo, svetilkami, cunjami in surovinami.

Zastopnik tovarne za kalcium-karbid v Šibeniku.
Brzjavni naslov: Roja, Beljak.
Telefon: Beljak 32. — Celovec 128.

2-4 krone vsakdanjega, stalnega, neodvisnega, lahkega in prijetnega

zaslужka.

Brezskrbno delo na lastnem domu.

Iščejo se osebe obojega spola za izdelovanje nogavic za naše podjetje. Ni treba nobenega predhodnega znanja. Pouk zastoj. Stanovališče postranska reč. Dobra postrežba. Za razprodajo Vaših izdelkov skrbimo sami.

Zahtevajte prospekt.

F. Schöndorfer, Gradec, Volksgartenstr. 12-43.

Matija Russling

Šent-Vid ob Glini, Koroško

dobavlja

vse glasbene instrumente

najsolidnejše izdelane, ob polnem poročtvu za najčistejše uglasenje, po najnižjih cenah:

Gosli, kitare, mandoline citre itd. Strune le najboljše vrste. Akordne harmonike na meh. Velika zaloga glasbil za harmonike za svojeručno vstavo. Cenik na zahtevo brezplačno.

Janez Goleš

v Celovcu,

Paradeisergasse št. 20,

podobarska in pozlatarska delavnica za cerkvena dela

se vljudno priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v izdelovanje, prenovljenje in pozlačenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, okvirjev, svetih podob in tabernakljev po predpisu.

Za fino in trajno delo prevzame popolno jamstvo.

Kos vsaki konkurenci.

Priznana najcenejša slovenska tvrdka na Koroškem.

Preselitev trgovine.

Emil Mehlhoferja vdova

si dovoljuje obvestiti veleč. duhovščino in vse velećenjene odjemalce, da se nahaja nje pasarska obrt in trgovina z bronastim blagom

zaradi prodaje hiše od 20. aprila 1908 v

Domgasse številka 4

v hiši trgovca gospoda Karola Zier.

Zahvaljujoč se za dosedaj ji izkazano zaupanje, prosi, da se ji ohrani še zanaprej.

Potrudila se bo, da bo to za nje častno zaupanje vedno in v vsakem oziru opravičila z bogato zalogo blaga in točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Emil Mehlhoferja vdova
pasarska obrt in trgovina z bronastim blagom.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

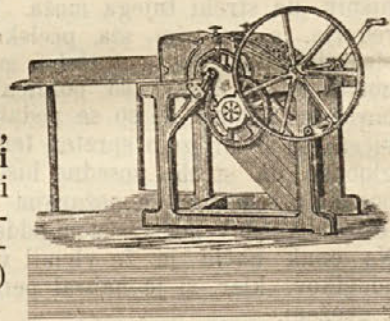
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse številka 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.